

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
V LJUBLJANI

GLEDALIŠKI LIST

DRAMA

1952 — 1953

Uredil Ivan Jerman

LJUBLJANA
1953

VSEBINA:

Članki:

Bajec dr. Anton: Jezik v Linhartovem »Matičku«	98
Cvetko Dragotin: Janez B. Novak in njegov »Figaro«	106
Decrens Julietta: Iz Elsinorja v Lovrijenac (»Theatre World«, feb. 1953)	171
Flerè Djurdjica: Racine (Svojemu učitelju dr. B. Gavelli)	162
Gaston Baty	82
Gavella dr. Branko: Glembajevščina (Ob premieri drame »V agoniji« 16. septembra 1953)	59
Gledališka bibliografija dr. Vladimira Bartola	176
Gledališka bibliografija Franceta Vodnika	156
Gledališka kronika (dr. Bratko Kreft: Puškin in Shakespeare; Maksim Gaspari — sedemdesetletnik; Etbin Kristan: Gospodar; 30-letnica igralskega delovanja Dragice Stiploškove-Pregarčeve; Petdeset- letnica smrti Emila Zolaja; Društvo slovenskih dramskih umet- nikov; Gledališče v Belgiji; Združene države)	83
Gledališka kronika (Problem novega dramskega gledališča v Zagrebu; Petletnica Jugoslovanskega dramskega gledališča v Beogradu)	180
Gledališka kronika (Gledališki vtiski iz Ljubljane; Zamejski glas o Ljubljanski »Sveti Ivani«; Kriza v Drami Hrvaškega Narodnega gledališča v Zagrebu; Nekaj misli k najnovejši krizi zagrebske Drame)	190
Gledališka kronika (Gledališka slavnost v Celju; Jubilej Joze Martin- čeviča; Štiridesetletnica slovenskega gledališča v Ptuj; Reper- toarni načrt Drame Hrvaškega narodnega gledališča v Zagrebu; Gostovanje naših igralcev; Popravek)	207
Jerman Ivan: Samoupravljanje gledališč	200
Kaj pravi Arthur Miller, avtor »Smrti trgovskega potnika« σ »Šoli za dramatike« (Po članku Walterja Eatona v reviji »Le Theatre dans le Monde« — Jerman Ivan)	79
Kreft dr. Bratko: Kralj na Betajnovi	1
— Pred jubilejno sezono	6
— Komedijska o korupciji in birokratih	41
— V agoniji	57
— Miroslav Krleža (Odlomki)	62
— Življenje in smrt malega človeka	73
— Ob šestdesetletnici	89
— Anton Linhart	92
— Fragment o slovenstvu Linhartovega »Matička«	99
— Prvi izvirni prizor v komediji »Matiček se ženi«	105
— Ob prvem slovenskem Racinu	159
— Drama o problemu osebnega etosa	182
— J. Kulundžić: Človek je dober	197

Krleža Miroslav: Značaji glavnih oseb (»V agoniji«)	61
— O mojih dramah	66
Letno poročilo o številu predstav in nastopov v sezoni 1951/52	10
Mahnič Mirko: Pavle Kovič	27
— Nekaj pripomb k režiji (»Revizor«)	46
Miroslav Krleža	59
Novi dramatiki na Broadwayu	189
Osebe v »Britaniku«	169
Prezidava Drame	12
Ročevnik članov cesarske družine, o kateri je govora v »Britaniku«	161
Seznam vlog, ki jih je igral Pavle Kovič v ljubljanski Drami	39
Seznam vlog, ki jih je igral Pavle Kovič v Slovenskem narodnem gledališču v Mariboru	33
Shaw B. S.: Epilog k »Pygmalionu«	141
— »Pygmalion« in angleščina	150
Sožalna brzojavka Izvršnemu svetu Ljudske skupščine FLRJ v Beogradu ob smrti Borisa Kidriča	157
Sožalna brzojavka Izvršnemu svetu Ljudske skupščine Slovenije v Ljubljani ob smrti Borisa Kidriča	157
Spremembe v Drami	6
Tečaji za dramatike v ZDA	76
Traven Janko: Cankarjeva drama »Kralj na Betajnovi« prvič na odru Slovenskega gledališča v Trstu leta 1908	14
— Rade Pregarc (1894—1952)	20
— Gogoljev »Revizor« prvič na slovenskem odru	49
— Po ustanovitvi Slov. gled. muzeja v Ljubljani	55
— Josip Povhe, slovenski igravec in režiser (1884—1951)	70
— Dr. Alojzij Remec (1886—1952)	81
— Ljubljanske uprizoritve Linhartove komedije »Veseli dan ali Matiček se ženi«	111
— Slovensko gledališče v letu 1892	113
— France Vodnik — gledališki kritik (Ob petdesetletnici)	153
— Proslava 60-letnice gledališča v Ljubljani	170
— Dr. Vladimir Bartol — gledališki kritik	174
— Matej Bor o svoji drami in o sebi (Iz razgovora)	184
— Franta Bohuslav (1882—1953)	212
Uprava SNG in Ravnateljstvo Drame igralcu Pavlu Koviču ob petindvajsetletnici odrskega dela	26
Zahvalno pismo DSDU Vladimiru Dedijeru za njegov dar gledališču za Slovensko Primorje v Postojni	173
Zapiski uredništva	24, 88, 111

Na platnicah:

Gledališka kronika (Prvo norveško ljudsko gledališče; Barrault na Broadwayu)	4
Traven Janko: Dr. France Kotnik — sedemdesetletnik	3
— Gostovanje Slovenskega gledališča iz Trsta po Jugoslaviji (nadaljevanje Gledališke kronike s strani 83)	5
Zasedbe iger	1—10
Zorcut Ludvik: Gostovanje ljubljanske Drame v Brdih	1

Slike:

Lepak krstne predstave »Kralja na Betajnovi«	3
Ančka Levarjeva kot »Sveta Ivana« (B. Shaw)	5
Prezidava Drame	12
Zasilni oder za skušnje v parterju (med prezidavo Drame)	13
Prizori iz »Povabila v grad«	19
Pokojni Rade Pregarc kot Kantor v Splitu	20
Pavle Kovič	25
Nekaj igralskih likov Pavla Koviča	28—32
Prizori iz »Kralja na Betajnovi«	47—49, 52
Prizori iz »Sneguljčice«	67, 68
Danilo, Nučič in Povhe (pred vhomom v Opero v sezoni 1918/19)	71
Arthur Miller	79
Ing. E. Franz — Scena: »Smrt trgovskega potnika«	80
Prizori iz »Revizorja«	84, 85
Pogled na stavbo Deželnega gledališča v Ljubljani 1892 ob dozidavi	90
Kalin Zdenko: Anton Tomaž Linhart	93
Gledališki lepak o dozdej znani prvi uprizoritvi Linhartove komedije »Veseli dan ali Matiček se ženi« v Novem mestu 1848	95
Lepak za slavnostno 1000. predstavo Dramatičn. društva v Ljubljani	111
Dr. Ivan Tavčar, predsednik Dramatičnega društva v Ljubljani	115
Ignacij Borštnik	119
Zofija Borštnikova - Zvonarjeva	121
Avgusta Cerarjeva - Danilova	122
Anton Cerar - Danilo	123
Marica Nachtigallova - Slavčeva	124
Anton Verovšek	125
Irma Polakova	126
Anton Funtek	130
Gledališki lepak o prvi slovenski predstavi ob otvoritvi novega De- želnega gledališča v Ljubljani 29. septembra 1892	131
František Adolf Subert, prvi ravnatelj Narodnega divadla v Pragi	133
Anton Trstenjak	135
Gledališki lepak iz Celja o tamošnji uprizoritvi Linhartove komedije »Županova Micka«	137
Portreti glavnih igralcev v Krljevi drami »V agoniji«	138, 139
Ing. E. Franz — scena: »V agoniji« (prvo dejanje)	148
Dva prizora iz »Smrti trgovskega potnika«	149, 151
Francè Vodnik	153
Francè Vodnik (karikatura F. Goršeta)	156
Glavne osebe in prizorišče Linhartovega »Matička«	168, 169, 172, 173
Ob proslavi 60-letnice nekdanjega Dež. gledališča	170
Vladimir Bartol (1928)	174
Prizori iz »Smrti trgovskega potnika«	177, 178
Vladimir Pavšič — Matej Bor	181
Glavne osebe v »Pygmalionu«	188, 190, 191
Prizori iz »Britanika«	192—196
Igralci in avtor »Koles teme«	199
Prizori iz »Koles teme«	203, 206, 208, 211
Ing. E. Franz: Osutek scene za »Kolesa teme«	209
Franta Bohuslav	212